

Nadácia Zelená nádej
Green Perspective Foundation
082 13 Tulčík 27

Nadácia Zelená Nádej
Green Perspective Foundation

Nadácia Zelená Nádej
Green Perspective Foundation

VÝROČNÁ SPRÁVA 2009

Tel./fax: 051 - 77 89 138
E-mail: maria@gpf.sk
www.gpf.sk
Banka: ČSOB, a.s., pobočka Prešov
Číslo účtu: 4001888230/7500

© Nadácia Zelená nádej, 2010
Fotografie: archív Lucie Benickej, Juraj Lukáč, Alica Bajusová, David
Ručka, Dáša Lukáčová, Mária Hudáková.

Vytlačené na obnovenom papieri.

VEREJNOPROSPEŠNÝ ÚČEL NADÁCIE

Verejnoprospešným účelom nadácie je podpora ochrany životného prostredia so zvláštnym zreteľom na záchranu a obnovu prirodzených lesov v duchu filozofie hlbkej ekológie, podpora aktivít občanov, občianskych iniciatív a mimovládnych organizácií v tejto oblasti, vzdelávanie a výchova prostredníctvom poradenských, publikačných, výchovno-osvetových, kultúrno-spoločenských a konkrétnych manuálnych aktivít.

Správna rada

Juraj Lukáč – predseda

Vladimír Pirošík – člen správnej rady

Radoslav Potočný – člen správnej rady

Správca nadácie

Mária Hudáková

Revízor

Arpád Lörincz

Externí pracovníci

Mária Hudáková – programový koordinátor

Dobrovoľníci

Luboš Leško – vedenie účtovníctva

Janka Zajaková – sadzba

ROK 2009 V ZNAMENÍ LESOV A STROMOV

Ani sa nechce veriť, že Nadácia Zelená nádej je tu už od roku 1991. Programy na záchranu lesov a dravcov, terénne semináre pre verejnosť, vydavateľstvo ekologickej literatúry ABIES a program presadzovania bicyklovej dopravy v Prešove, ktoré realizovala v prvých rokoch po svojom vzniku, vyústili v založenie občianskych združení Lesoochranárskeho zoskupenia VLK a bicyklovej skupiny Kostitras, ktoré v nich pokračovali. Ostalo Zelené stredisko, v rámci ktorého sme neskôr založili oficiálne zaregistrovanú knižnicu pre verejnosť s prevažne ekologickými publikáciami zameranými na problematiku lesov, dravcov a hlbokú ekológiu. Vyhľadávali a finančne alebo technicky sme podporovali občianske aktivity, aktivity škôl a študentov a odborné práce diplomantov zamerané predovšetkým na ochranu lesov

Les a stromy dominovali v našich základných programoch aj v roku 2009. Tak v súťažiach o Lesoochranársky čin roka a Lesoochranársku školu roka, ako aj v úspešnej putovnej výstave fínskych fotografií Stromy a ľudia (Ľudia stromov). Dokonca aj v názvoch nových prírastkov do Knižnice Nadácie Zelená nádej prevažovali stromy a lesy.

Dominantou výstavy Ľudia stromov bol šiator s plátennými stenami, na ktorých boli fotografie stromov z posvätného hája v Estónsku – hája, kde sa nesmele ulomiť ani vetvička. Ľudia si mohli uviazať na stĺp uprostred tohto šiatra, ktorý zároveň symbolizoval posvätný les i strom, stužku a niečo si zapriať, aby sa im to splnilo – je to jeden zo starých fínskych zvykov. Rok 2009 bol teda rokom tisícok vyslovených prianí. Verím, že časť z nich bola v prospech našich lesov a stromov. A určite sa veľa z týchto prianí splní aj vďaka všetkým tým úžasným a zanietným ľuďom, s ktorými sme sa počas roka 2009 stretli.

Mária Hudáková
správkyňa nadácie

12. mája 2010

-2-

Názor

Podľa môjho názoru účtovná závierka poskytuje pravdivý a objektívny pohľad na finančnú situáciu nadácie Zelená nádej Tulčik k 31. decembru 2009, na výsledky jej hospodárenia za rok končiaci k danému dátumu v súlade so Zákonom o účtovníctve.

Žiar nad Hronom 10. mája 2010

ING. BARCÍK JOZEF
Licencia SKAU č. 243

SPRÁVA
nezávislého audítora
pre Nadáciu Zelená nádej, 08213 Tulčák .

Uskutočnil som audit priloženej účtovnej závierky nadácie Zelená nádej Tulčák, ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2009, výkaz ziskov a strát a poznámky za rok končiaci k tomuto dátumu, ako aj prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalších vysvetľujúcich poznámok.

Zodpovednosť vedenia spoločnosti za účtovnú závierku

Vedenie spoločnosti je zodpovedné za zostavenie a objektívnu prezentáciu tejto účtovnej závierky v súlade so Zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení jeho dodatkov. Táto zodpovednosť zahŕňa návrh, implementáciu a zachovávanie interných kontrol relevantných pre prípravu a objektívnu prezentáciu účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti v dôsledku podvodu alebo chyby, ďalej výber a uplatňovanie vhodných účtovných zásad a účtovných metód, ako aj uskutočnenie účtovných odhadov primeraných za daných okolností.

Zodpovednosť audítora

Mojou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe môjho auditu. Audit som uskutočnil v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov mám dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby som získal primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od rozhodnutia audítora, vrátane posúdenia rizika významných nesprávností v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie a objektívnu prezentáciu účtovnej závierky v účtovnej jednotke, aby mohol navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však za účelom vyjadrenia názoru na účinnosť interných kontrol účtovnej jednotky. Audit ďalej obsahuje zhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov uskutočnených manažmentom, ako aj zhodnotenie prezentácie účtovnej závierky ako celku.

Som presvedčený, že audítorské dôkazy, ktoré som získal, poskytujú dostatočné a vhodné východisko pre môj názor.

*„Nádherná výstava! Inšpiratívna, ukladňujúca. Máme pozitívnej energie na rozdávanie – jedným slovom dokonalé... Dúfame, že všetky stužky splnia svoje poslanie. Jana (ĎAKUJEM), Simona (*YAAOO*), Niķushķa (WUAAA!!!)“ – z kroniky Zemplínskeho múzea v Michalovciach. Záber je z otvorenia výstavy Ludia stromov v Zemplínskom múzeu.*

LESOOCHRANÁRSKY ČIN ROKA

V roku 2009 sme sa venovali čiastočne dvom ročníkom súťaže. Koncom februára sme vyhlásili výsledky súťaže o najlepší lesoochranársky čin v rokoch 2006 až 2007 a 25. júna sme v spolupráci s Lesoochranárskym zoskupením VLK vyhlásili 9. ročník tejto medzinárodnej súťaže. Očakávali sme nominácie na lesoochranárske skutky vykonané v roku 2008 na Slovensku, v Čechách a v Poľsku alebo nominácie na dlhodobú činnosť v ochrane lesov a ich biodiverzity.

V 8. ročníku súťaže sa na prvom mieste umiestnili Jaromír Bláha, vedúci programu Lesy – Hnutí DUHA za celoživotné presadzovanie pralesov a prirodzených lesov v Českej republike a Janusz Korbel z Poľska za celoživotné úsilie pri ochrane prirodzených lesov a záchranu vzácneho nížinného Bialowiežského pralesa – európskeho unikátu. Obaja sa tak delili o cenu vo výške 166 €. Janusz Korbel sa nemohol odovzdávania cien v Prešove zúčastniť a zároveň sa svojho nároku na polovicu ceny vzdal. Na druhom mieste sa tesne umiestnila pracovná ťažobná skupina z Lesného obvodu Smolnícka Osada zo štátneho podniku Lesy SR, a to Július Plachetka, Miroslav Beňo, František Plachetka a Albert Žiga za dlhoročné uplatňovanie výberkového spôsobu ťažby v Hnileckej doline vo Volovských vrchoch. Nakoľko je to vzhľadom na bežnú lesohospodársku prax niečo jedinečné, ocenili sme ich činnosť aspoň symbolicky, každého sumou 30 €. Všetci získali aj ekologické publikácie. Toto ocenenie je však predovšetkým ocenením morálnym. Všetci ocenení boli v tom, čo robili, výnimoční

Súvaha k 31. 12. 2009

Aktíva	€
Dlhodobý nehmotný majetok	3 054
Pozemky	34 741
Drobný dlhodobý majetok	1 082
Tovar	200
Pokladnica	296
Banka	303
Preddavok na daň	9
Náklady budúcich období	15
Oprávky k majetku	-1 082
Aktíva celkom	38 618

Pasíva	€
Pôžičky	9 538
Dodávatelia	5 849
Výdavky budúcich období	14
Základné imanie	28 726
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia	-5 209
Výsledok hospodárenia	-301
Pasíva celkom	38 618

Vítazi si ceny prevzali 23. februára 2009 na tlačovej konferencii v Prešove. Zľava: ocenený Albert Žiga, člen poroty Mgr. Peter Gogola zo štátnych Lesov SR, Ladislav Alcnauer, príekopník udržateľného hospodárenia v štátnych lesoch, pod ktorého vedením ocenená ťažobná čata pracovala a Jaromír Bláha z Hnutí DUHA.

FINANČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2009

Výnosy	Nezdaňovaná činnosť v €	Zdaňovaná činnosť v €
Príspevky od fyzických osôb	346	
Príspevky z podielu zaplatenej dane	376	
Ostatné	0	
Spolu	723	0

Náklady	Nezdaňovaná činnosť v €	Zdaňovaná činnosť v €
Cestovné	51	
Služby	476	
Dane a poplatky	92	
Dary	203	
Ostatné	201	
Spolu	1 024	0

Náklady na činnosť a správu

Náklady	Programové náklady v €	Náklady na správu v €
Cestovné	51	0
Služby	245	231
Dane a poplatky	0	92
Dary	203	0
Ostatné	0	201
Spolu	499	524

a veríme, že budú príkladom pre ďalších, či už profesionálov, alebo širokú laickú verejnosť.

V 9. ročníku sme výsledky nevyhlásili, keďže aj po predĺžení termínu na nominovanie do 18. októbra 2009 bol počet nominácií 5, po dve zo Slovenska a Čiech a jedna z Poľska. Rozhodli sme sa presunúť ich do ďalšieho ročníka, ktorý vyhlásime v roku 2010.

Po tlačovej konferencii nasledovali interview s jednotlivými zúčastnenými. Na otázky STV odpovedá ocenený Július Plachetka.

LESOCHRANÁRSKA ŠKOLA ROKA

Tento siedmy ročník súťaže sme organizovali v úzkej spolupráci s Lesochranárskym zoskupením VLK. Po jej vyhlásení sme priebežne školám poskytovali odborné letáky, zapožičiavali filmy s tematikou lesov a výstavu LZ VLK. Po nás potopa a zabezpečovali sme prednášky. Do siedmeho ročníka súťaže sa

zapojilo 43 škôl. Prihlášku poslalo 32 základných a 6 stredných škôl a 4 školy si vybrali len jednu aktivitu, podporu záchranu prirodzených lesov Slovenska kúpou stromov v Súkromnej prírodnej rezervácii Vlčia. O víťazovi rozhodla 3-členná porota v zložení Viliam Bartuš z LZ VLK, Radoslav Potočný, člen správnej rady Nadácie Zelená nádej a Mgr. Ondrej Baláž, pedagóg. Rozhodovanie nebolo jednoduché, ale na víťaznej škole sa porota zhodla jednohlasne.

Titul Lesoochranárska škola 2009 získala Základná škola M. R. Štefánika v Ivanke pri Dunaji vďaka svojej bohatej celoročnej a všestrannej činnosti. Ekologické publikácie im boli odovzdané pred hlavnou cenou, koncertom hudobnej skupiny Peter Cmorik Band 6. októbra 2009 na námestí v Ivanke pri Dunaji.

Táto škola pravidelne organizuje poznávacie pešie alebo bicyklové výlety do chránených a vzácnych území v okolí školy – do NPR Šúr, NPR Devínska Kobyla či Vydrica, do Pečenského lesa – neznámej divočiny a klenotu lužných lesov v strede Bratislavy i na Železnú studničku v Bratislavskom lesoparku.

Odovzdávanie hlavnej ceny Základnej škole M. R. Štefánika v Ivanke pri Dunaji. Zľava Peter Cmorik s diplomom v ruke, vedľa učiteľka Mgr. Stanislava Gabovičová a s knižným darom Viliam Bartuš z LZ VLK.

POĎAKOVANIE ZA FINANČNÚ A NEFINANČNÚ PODPORU

Srdečne ďakujeme všetkým, ktorí nadáciu podporili finančne, materiálne a tým, ktorí venovali svoj čas a energiu bez nároku na odmenu.

V roku 2009 tvorili priame príspevky fyzických osôb 346,40 € a prostredníctvom 2% z dane sme získali 375,94 €. Prostredníctvom programu TechSoup Slovakia neziskovej organizácie Pontis n. o. nadácia dostala za symbolický poplatok darom 12 licencií 5 programov od Microsoftu, Windows 7 Professional, Office 2007 Standard, Office Multilanguage pack, MapPoint 2009 Europe a Microsoft Math. Menovite by sme tiež chceli poďakovať Sanni Seppo a Ritve Kovalainen za zapožičanie výstavy Ľudia stromov, Lucii Benickej za organizovanie výstavy v Dome fotografie v Liptovskom Mikuláši a za pomoc pri zabezpečovaní a inštalácii výstavy v Zemplínskom múzeu v Michalovciach a tiež aj samotným pracovníkom múzea, LZ VLK za pomoc a podporu pri organizovaní výstav a súťaží, OZ Tatry za poskytnutie letákov a plagátov pre školy, členom hudobnej skupiny Peter Cmorik Band za odohratie koncertu bez nároku na honorár, Ľubošovi Leškovi za vedenie účtovníctva, Jozefovi Barčíkovi za vykonanie auditu, Janke Zajakovej za sadzbu materiálov, všetkým členom odbornej poroty oboch súťaží a dobrovoľníkom, ktorí monitorovali lesy vo vlastníctve nadácie a preznačili majetkové hranice, Mirovi Mišákovi, Vilovi Bartušovi, Vladislavovi Michalovičovi, Ivanovi Balgovi, Ivane Balgovej, Dáši Lukáčovej, Andrei Jakubčinovej, Petrovi Miklošovi, Filipovi Květoňovi, Ivanovi Kopuncovi a Petrovi Modzgoví a v neposlednom rade aj ľuďom v mnohých inštitúciách a v médiách, ktorí nám pomáhajú šíriť informácie o súťažiach, a tak vyhladávať tých, ktorí si určite zaslúžia, aby sa o nich vedelo.

CIELE NA ROK 2010

V roku 2010 budeme pokračovať v organizovaní súťaží o Lesoochranársky čin roka a Lesoochranársku školu roka. V rámci Zeleného strediska budeme naďalej poskytovať služby našej knižnice širokej verejnosti.

Finančné krytie našich programov chceme zabezpečiť príspevkami 2% dane a z darov fyzických a právnických osôb.

Začiatok koncertu skupiny Peter Cmorik Band v Ivanke pri Dunaji. Žiaci ešte pokojne stáli.

Žiaci získavajú skúsenosti s ochranou prírody i oboznamovaním sa s ekosystémom lužného lesa aj za hranicami v národných parkoch Rakúska. Prírodovedný krúžok každoročne organizuje olympiády, v roku 2009 to bola Lesná olympiáda. Okolitú prírodu neustále využívajú na kreatívne zážitkové učenie v prírode, zúčastňujú sa rôznych interaktívnych programov zameraných na jej spoznávanie a ochranu. Pravidelne prispievajú na záchranu prirodzených lesov a o akcii Kúp si svoj strom informovali plagátom „Nekúpim si brejk, kúpim si brest“. Zaujímavo robili osvetu potreby ochrany lesov tretiaci – na tričkách, ktoré si sami vyrobili. Maľovaným lesom si dokonca vyzdobili aj školský plot. Tematicky zamerané prednášky na škole alebo spojené s exkurziou do lesa organizujú po celý rok. Bohatá je aj ich činnosť v rámci vyučovacieho procesu, zapájajú sa do súťaží a projektov, ktoré súvisia s poznávaním a ochranou prírody. Zbierali podpisy pod petíciu za vyhlásenie prírodnej rezervácie Pramene Vydrice a o svojej činnosti a dôležitosti ochrany lesov neustále informujú aj širokú verejnosť na stránkach Ivanských noviniek.

Čestné uznanie a ekologicky zamerané publikácie získali aj ďalšie školy, a to ZŠ Vojčice, ZŠ Helcmanovce, Hotelová akadémia v Liptovskom Mikuláši, ZŠ s MŠ na Tajovského ul. v Poprade a ZŠ Čáry. Aj tieto školy sa venujú le-

Ale za krátku chvíľku už šli ruky hore. A po veľmi vydarenom koncerte si Peter Cmorík išiel ruku vypísať. Petrovi a celej jeho skupine patrí naša srdečná vďaka za vynikajúcu atmosféru koncertu.

Majetok Nadácie Zelená nádej tvoria lesné parcely v častiach Javorinka a Škripov v Strážovských vrchoch pri obci Valaská Belá. Lesy sú v užívaní LZ VLK a už niekoľko rokov sa snažíme vymeniť tieto pozemky za pozemky v blízkosti Súkromnej prírodnej rezervácie Rysia, aby sa o ne zväčšila rozloha rezervácie.

V roku 2009 dobrovoľní aktivisti VLKa tieto lesy priebežne kontrolovali. Nezistili žiadny nelegálny výrub, či iné poškodenie lesa. Dňa 6. augusta 2009 boli skupinou dobrovoľníkov v lokalite Javorinka nielen skontrolované tri lesné parcely vo vlastníctve nadácie, ale dobrovoľníci tiež preznačili lomové body na stromoch a majetkové hranice všetkých troch parciel, ktoré boli pôvodne chybné vyznačené. V ten istý deň dobrovoľníci obnovili majetkové hranice aj v lokalite Škripov.

Na lesných parcelách pod Javorinkou rastú prevažne buky a borovice, jasene a našla sa aj mohutná jarabina. Dobrovoľníčka Andrea Jakubčinová pri značení. Čísla lomových bodov na stromoch sa zvýraznili oranžovou farbou, hranice pozemkov boli značené oranžovým štvorcom.

ZELENÉ STREDISKO

Knižnica Nadácie Zelená nádej poskytovala svoje služby verejnosti po celý rok 2009. V tomto roku nám do knižničného fondu pribudlo 55 knižných a audiovizuálnych prírastkov a celý ročník štyroch mesačníkov. Zakúpili sme mesačník Vesmír za 43,82 € a zvyšok sme získali darom. Napríklad knihu od Miloslava Nevrlého Karpatské hry, od dvojice autorov Viera Koutecká a Ludvík Kunc Vábenie ducha Karpát alebo Stromy k nám hovoří od Iva Stehlíka. Vynikajúce DVD Znovuzrodenie lesa o fungovaní prirodzeného lesa autorov Jany Sadloňovej a Vladimíra Ruppeldta poslúži na budúci rok na zapožičiavanie školám v rámci súťaže o Lesoochranársku školu roka. Zo zahraničných DVD pribudli filmy zachytávajúce obranu lesov v štátoch Washington a Oregon v USA aktivistami a zapojením širokej verejnosti.

STAROSTLIVOSŤ O MAJETOK

Na parcele v časti Škrípov rastú borovice v dolnej časti pozemku a buky s lieskami a ďalšími súkcesnými drevinami v hornej časti. Uprostred je lúka, ktorá pomaly zarastá náletom rôznych drevín.

soochranárskym aktivitám celoročne, organizujú prednášky a exkurzie do chránených území. Žiaci zo ZŠ Vojčice sa zúčastňujú čistenia PR Bisce, pomáhajú lesníkom a pripravujú náučný chodník v areáli svojej školy. Žiaci zo ZŠ Helcmanovce pravidelne informujú o problémoch prostredníctvom obecného rozhlasu a roznášaním materiálov v obci, čistia náučný chodník v Smolníckej Osade. ZŠ Čáry okrem iných aktivít pripravila projekt „Náučný chodník v Čárskom lese“ a žiaci zo ZŠ s MŠ na Tajovského ul. v Poprade zas prezentáciu pre mladších spolužiakov a o práci informovali i verejnosť v Podtatranských novinách, ZŠ J. Fándlyho v Seredi premietla film Znovuzrodenie lesa v mestskom kine, ZŠ Mikušovce sa podieľala na príprave náučného chodníka a leporela Mikušovskými bradlami.

A všetkým im patrí naša úprimná vďaka.

ODBORNÁ A TECHNICKÁ POMOC DIPLOMANTOM PRI ODBORNÝCH PRÁČACH

V roku 2009 sme nepodporovali žiadnu diplomovú ani doktorandskú prácu. Jednali sme so študentom z Prešovskej univerzity o možných témach, ktoré by sme mohli v ďalšom roku podporiť.

USKUTOČŇOVANIE VLASTNÝCH PROJEKTOV – VÝSTAVA ĽUDIA STROMOV

Táto jedinečná výstava fínskych fotografií Sanni Seppo a Ritvy Kovalainen Tree People – Ľudia stromov (alebo Stromy a ľudia, totiž jednotlivé výstavné miesta si názov menili podľa toho, ktorý sa im viac páčil), zakotvila koncom roka 2008 v Dome fotografie v Liptovskom Mikuláši po svojich predchádzajúcich štyroch zastávkach na Slovensku a v Českej republike. Návštevníci si ju mohli pozrieť do 8. marca 2009 a potom sa presunula do Zemplínskeho múzea v Michalovciach. Vernisáž sa uskutočnila 27. marca a výstava trvala do 8. mája 2009. Túto výstavu o vzťahu starých Fínov k stromom a lesom, o zvyklostiach, z ktorých niektoré stále pretrvávajú i o spojitosti osudov fínskych súčas-

*Návštevník výstavy v Galérii Petra Bohúňa v Liptovskom Mikuláši, kde má svoje priestory Galéria Domu fotografie, pri časti výstavy o medveďovi, ktorý je považovaný za prapredka starých Fínov (hore).
Návštevníci vernisáže v Zemplínskom múzeu (dole).*

níkov so stromami, videlo na Slovensku a v Čechách vyše 7500 ľudí. V Michalovciach ju navštevovali celé triedy.

Plánovali sme pokračovanie tejto unikátnej výstavy, ktorá všade, kde zavítala, žala úspech. V spolupráci s českým fotografom Janom Pohribným sme hľadali miesto na jej umiestnenie v Prahe, avšak v Michalovciach došlo k poškodeniu niekoľkých fotografií zlodejom, a tak výstava neplánovane skončila svoju púť v našich končinách a vrátili sme ju späť do Fínska.

V strede Mgr. Dana Barnová, riaditeľka Zemplínskeho múzea a vpravo Mgr. Lucia Benická, riaditeľka Domu fotografie na vernisáži výstavy v Zemplínskom múzeu dňa 27. 3. 2009. Za nimi je dominanta výstavy zobrazujúca posvätný háj v Estónsku, kde Sanni a Ritva nafotili časť fotografií, keďže niektoré tradície tam pretrvávajú až do dnešných čias.